



ทุกความสวยมีที่มา ทุกความงามมีที่ไป
THE BODY PROJECT: Beauty, Brutality, and the Reasons Behind

มิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้
MUSEUM of SIAM : Discovery Museum

๒๕ มิถุนายน – ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖

๑๐:๐๐ – ๑๘:๐๐ น. (ปิดวันจันทร์)

25 June – 29 September 2013 | 10 am – 6 pm (Closed Mondays)



ใจใจ ใจไหน?

ทุกความสวยมีที่มา ทุกความงามมีที่ไป
THE BODY PROJECT: Beauty, Brutality, and the Reasons Behind

สาส์นจาก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

“มิวเซียมสยาม” สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ มุ่งเน้นให้ผู้ชมได้เข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นไทย และวิถีชีวิตของผู้คนในดินแดนแถบนี้ ผ่านการตีความ และการนำเสนอรูปแบบใหม่ ตามแนวคิดการเรียนรู้อย่าง รื่นรมย์ หรือ “เพลิน” (Play + Learn) เพื่อกระตุ้นความคิด สร้างแรงบันดาลใจ และต่อยอด “ความเป็นไทย” อย่าง สร้างสรรค์

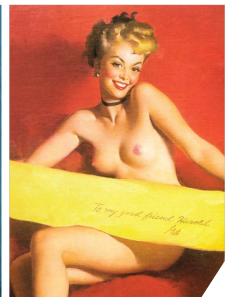
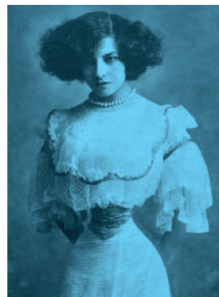
ในคราวนี้ มิวเซียมสยาม นำเรื่องราวของการจัดการกับ เรือนร่างมนุษย์เพื่อให้เกิดความงาม มาสร้างสรรค์เป็น นิทรรศการเรื่องใหม่ “โฉลโฉลโฉล?”

นิสัยรักสวยรักงามเป็นปรากฏการณ์ที่มีอยู่ในสังคม ทั่วทุกมุมโลก ผู้คนในแต่ละวัฒนธรรมต่างก็มีมาตรฐาน ความงามที่แตกต่างกันไป เปลี่ยนแปลงไปตามความเชื่อ และคุณค่าที่ยึดถือร่วมกันในสังคมนั้นๆ ชาวแอฟริกายึด ริบผีปาก ชาวเกย์นั้สไ่ห้วงทองเหลืองให้ค้อยาว ผู้หญิงจีน รัดเท้าให้เล็ก ล้วนเป็นความงามดงามที่คนภายนอกมอง เป็นความผิดปกติ แล้วหญิงไทยที่มีผมดำ ผิวเข้ม หน้าอกเล็ก ตามลักษณะพันธุกรรม ที่เราใช้เป็นมาตรฐานความงาม มาแต่ครั้งอดีต กลับถูกเย้ยหยันด้วยความงามชุดใหม่ที่ ให้คำชมสื่อนั่น ผิวขาวผ่อง หน้าอกใหญ่ ว่าเป็นมาตรฐานวัด ความงามในยุคคคคคค ที่ชาวไทยใฝ่ฝันจะครอบครองเรือนร่าง ดังกล่าว

นิทรรศการนี้จึงต้องการที่จะท้าทายโน้ตศน์ของชาวไทย ในเรื่องของความงามเหล่านั้น

ราเมศ พรหมเย็น

รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหาร
และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
และผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ





ทุกความสวยมีที่มา ทุกความงามมีที่ไป
THE BODY PROJECT: Beauty, Brutality, and the Reasons Behind

เพราะผู้หญิงสวยแตกต่างกัน ...

ยินดีต้อนรับสู่โรงงานผลิตซ้ำความงามแห่งแรกและแห่งเดียว
โรงงานนี้รับผลิต “ความไฉไล” แบบต่างๆ ทรวดทรงองค์เอว
แต่ละรุ่นสะท้อนความงามในแต่ละวัฒนธรรม อาทิ M-01 จานปาก
จากเผ่ามูร์ซี M-02 ห่วงทองเหลืองจากชาวกะยัน M-03 รัดเท้า
จากชาวจีน หรือ M-10 สวยขาวแบบสาวไทยปัจจุบัน

มาตรฐานความงามทั้ง ๑๐ คัดสรรจากความงามของผู้หญิง
หลายชาติพันธุ์ เป็น “พิมพ์นิยม” ที่ผลิตความงามซ้ำๆ จาก
เบ้าหลอมเดียวกันจนเหลือความงามแบบเดียว แต่ผู้หญิงก็ยังทำ
ทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความงามแบบนั้น เพราะพวกเธอ
“เชื่อว่า” มันนำไปสู่การยอมรับจากสังคมและเพศตรงข้าม

แท้จริงแล้ว “แม่พิมพ์” ก็คือบริบททางวัฒนธรรมที่คอยหล่อหลอม
ความงามให้กับผู้หญิง โดยมีปรากฏการณ์ทางสังคมคอยนิยาม
ชี้นำ ชักใย หรือ บงการ ว่าแบบไหนคือ “ความสวย” แบบไหนคือ
“ความขี้เหร่” ด้วยเหตุนี้มาตรฐานความงามจึงยึดโยงอยู่กับบริบท
ทางสังคมอย่างแยกไม่ออก

ร่วมกันค้นหาที่มาของพิมพ์นิยมทั้งสิบรุ่นและพิมพ์นิยมใน
ชีวิตเรา เราจะหลุดพ้นจากเงื้อมมือของผู้บงการความ “ไฉไล”
อันสวยซ้ำซากเหล่านี้ได้หรือไม่

Beauty comes in various
shapes and forms...

Welcome to the cookie-cutter
beauty factory, the first and
only place where various
models of “beauty” are
manufactured according to
cultural specifications, such as
M-01: lip plates of the Mursi
tribe, M-02: traditional Kayan
neck rings, M-03: Chinese
bound feet, or M-10: the
skin-whitening culture of modern
day Thailand.

Ten beauty standards selected
from around the world are
representative of “stereotypes”
that serve to mass-produce
women, melting them all into a
single mold. Many women do
whatever it takes to acquire
these qualities, because they are
led to believe that such beauty
will result in acceptance and
attention from the opposite sex.

In fact, these “molds” are specific
to diverse cultural contexts that
determine and define beauty for
women, and they are shaped by
social circumstances that dictate
what is “beautiful” and what is
“ugly.” Beauty, therefore, is
inevitably intertwined with social
context.

Come discover the origin of
these ten beauty molds and the
stereotypes we encounter in our
daily lives. Are we or are we not
destined to remain under the
thumb of these cookie-cutter
beauty types?

อยาก “ไฉไล” ไม่ซ้ำใคร เชิญทางนี้

Want to be beautifully unique? Come this way.

ความสวย = บาน?

BEAUTY = Stretching?

สาวใส่ใส่จานปาก

LIP PLATES VS RITE OF PASSAGE

สาวเผ่ามูร์ซี กับจานปากใบเซื่อง
Mursi lady with an enormous
lip plate

© Eric Lafforgue



สาวชาวเผ่าซุร์มา
ลองเปิดใจ แล้วคุณจะพบว่า
เธอก็ดูจิ้มลิ้มไม่ใช่น้อย

Surma woman
Open your mind and you may find
her pretty cute.

© Eric Lafforgue

ณ ดินแดนแห่งลุ่มน้ำโอโม ประเทศเอธิโอเปีย หญิงเผ่ามูร์ซี
ต่างนิยมระเบิดริมฝีปากและสอดแผ่นจานดินเผาขนาดใหญ่ เป็น
เครื่องประดับชิ้นเด่นที่ยื่นออกมาด้วยแรงพุงจากกล้ามเนื้อ
ริมฝีปากที่ขยายเป็นวงกว้าง

ริมฝีปากที่ยืดย้วย บานกว้างนี้ ถือเป็นความงามตามแบบฉบับ
ของชนเผ่ามูร์ซี

ทำไมปากบานแล้วจึง “สวย” ?

ปากที่บานใหญ่คือสัญญาณแห่งความพร้อม ... เมื่อเด็กสาวถึงวัย
เจริญพันธุ์ แม่จะประเดิมเจาะริมฝีปากให้ลูกสาว เลือดที่กลบ
ปากเตือนให้รู้ว่าเธอต้องโตเป็นสาวแล้ว ... พร้อมมีผัว สร้าง
ครอบครัว และดำรงเผ่าพันธุ์

จานปากคือเครื่องหมายของกุลสตรี ... พวกเธอต้องทำงานบ้าน
เลี้ยงลูก ปรนนิบัติสามี ไม่รับตักอาหาร ไม่หาน้ำจันทก และใช้
ชีวิตประจำวัน พร้อมประคองแผ่นดินเผ่าให้ตั้งอยู่ในวงปาก

In Ethiopia's Omo River Valley,
Mursi women's lower lips are
often pierced and then enlarged
by inserting ornamental clay
plates. The huge plates protrude
with support from the muscles
of their stretched lips.

According to Mursi aesthetics, a
stretched lip that hangs over
the chin is a standard of female
beauty.

Why is a stretched lip considered
a sign of great beauty?

The expanded lip is a sign of
maturity. When a Mursi girl
reaches puberty, her lip is
usually cut by her mother. The
bleeding lip is a reminder of her
adulthood and reproductive age,
as she is now ready to start a
family.

The lip disc is an indicator of a
virtuous Mursi woman. With the
gigantic clay plates hanging
from their lips, Mursi women
must do household chores,
collect water, take care of their
husbands, look after their
children, and serve food.



© mursi.org



© Abyssinia Films

“จานปาก” บั่นจากดินเหนียวแล้วนำไปเผา นิยมปั้นเป็นทรงกลม แตกหักง่าย แต่ก็เครื่องประดับที่หญิงมูร์ซีทำได้เอง แต่เดิมขนาดไม่ใหญ่มาก ต่อมาค่านิยมเปลี่ยนไป จานปากจึงมีขนาดใหญ่ขึ้น ตกแต่งสีและลาย ให้ดูแปลกหรือหาว เพื่อเอาใจนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมชม

จานปากอันแรกในชีวิตผู้หญิงมูร์ซีมีเส้นผ่านศูนย์กลางราว ๔ เซนติเมตร เมื่อโตขึ้นพวกเธอจะค่อยๆ ขยายริมฝีปากออกให้ได้กว้างขึ้นและเปลี่ยนจานปากให้ใหญ่ขึ้น ขนาดที่นิยมคือ ๘-๒๐ เซนติเมตร ซึ่งถือว่ากำลังงาม

The lip plates are usually circular and they are made of baked clay, which is very fragile. Mursi women sometimes craft their own discs themselves to wear as ornaments. Over time, the Mursi lip plates have become larger in size with striking decorative patterns. These changes are due to the women's desire to please tourists and visitors.

The size of a Mursi woman's first lip plate is about one and a half inch in diameter. It will eventually be replaced by larger and larger discs. The desired dimension of the final plate varies from about three to eight inches.

ความสวย = ผิดรูป?
BEAUTY = Deformity?

คองาม "ระหบ" ตามตำนาน NECK RINGS VS MYTH

ลองเปิดใจ แล้วคุณ
จะพบกับความงาม

Open your mind and you
will see the beauty.

Image from
"National Geographic,"
June 1979

© Jorgen Bisch



The Kayan people originally lived in remote and mountainous areas of Myanmar. While Kayan men dress in the same attire as men in other Karen groups, Kayan women wear unique brass coils that stretch and elongate their necks.

A long, deformed neck is the ideal standard of beauty for a Kayan woman. Girls with neck rings are more appealing to men. The longer their necks are, the more attractive they look.

Why is a long neck considered a sign of great beauty?

Listen to what this old lady is saying ... The mythical story reveals how long and slender necks have become so significant for Kayan women.

ชาวกะยันมีถิ่นดั้งเดิมอยู่ในหุบเขาอันลึลับของประเทศพม่า ผู้ชายแต่งตัวแบบชนเผ่ากะเหรี่ยงกลุ่มอื่น ส่วนผู้หญิงนิยมสวมห่วงทองเหลืองที่คอเพื่อเป็นเครื่องประดับและช่วยยึดลำคอให้ดูยาวยืดยาวปกติ

คองามผิดรูปคือความงามในอุดมคติของหญิงชาวกะยัน สาวๆ ที่สวมห่วงคอเป็นที่หมายปอง

ของผู้ชายในเผ่าเดียวกัน ... สาวใดยิ่งสวมห่วงมากยิ่งสวยงาม

ทำไมคองยาวแล้วจึง “สวย” ?

เพราะตำนานว่าไว้ ... ฟังแม่เฒ่ามั่งเล่าสิ แล้วจะรู้ว่า “คองามระหบ” สำคัญกับสาวชาวกะยันเพียงใด



“

ฉันชื่อมะนัง มีเชื้อสายกะยันอันบริสุทธิ์ ผู้สืบทอดตำนานแห่งห้วงทองเหลือง ฉันมีหน้าที่สวม “ฮือกะบ้อ” ให้กับผู้หญิงกะยันทุกคน ... เราเคยอาศัยอยู่ในป่าลึก มีบรรพบุรุษเป็นพญาหงส์ผู้สง่างาม ต่อมาเราถูกรุกราน ก่อนที่บรรพบุรุษจะถูกจับตัวไป ได้มอบห้วงทองเหลืองนี้ไว้ให้กับหญิงชาวกะยัน ผู้หญิงกะยันทุกคนจึงสวมห้วงทองเหลืองไว้ตั้งแต่บัดนั้นเพื่อรำลึกถึง ... เด็กสาวชาวกะยันจะต้องเข้าสู่พิธีเพื่อสวมห้วงทองเหลืองเมื่ออายุ ๙ ขวบ โดยนำเส้นทองเหลือง มาขดพันไล่ตั้งแต่ปลายคางจนจรดบ่าเพื่อให้ลำคอคูดียาว... มันคือเอกลักษณ์ของชาวกะยัน เป็นตัวแทนแห่งความสง่างามของพญาหงส์ที่ส่งต่อมายังพวกเราและจะสืบทอดไปอีกนานเท่านาน

My name is Manang. I am the keeper of the brass neck coils. It is my duty to place neck rings around the neck of every Kayan girl.

I am the heir of the virtuous Kayan tribe. Our people once lived in a deep forest. Kayan women are the descendants of mythical swans. We were given brass rings by our ancestors, before they were taken away by invaders. Thus, we wear these rings in their memory.

At the age of nine, every Kayan girl must attend the ritual of the brass collar. Brass spirals, wound around our necks from chin to shoulder, help elongate our necks.

The brass neck ornament is our tribe's special symbol of the swan's elegance and grace. We inherited this gift, and we shall pass it on to future generations of Kayan people.

”



ห้วงทองเหลืองนี้ ผ่านการใช้งานมาแล้วโดยหญิงชาวกะยัน ที่อาศัยอยู่ที่บ้านห้วยปูแกง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นทองเหลืองเส้น ทึบตัน เพื่อการขด มีน้ำหนักราว ๕ กิโลกรัม

ด้วยน้ำหนักขนาดนี้ จึงไม่แปลกใจเลยที่บ่าของสาวกะยันจะถูกกดทับจนทรุดเอียง จนดูราวกับว่ากระดูกไหปลาร้าเป็นส่วนหนึ่งของกระดูกคอไปเสียแล้ว

This brass ring once adorned the neck of a Kayan woman living in a village in Mae Hong Son Province. Weighing about eleven pounds, it is made of solid brass wire for easy twisting.

Unsurprisingly, at this weight, the brass coils compress the shoulders of Kayan women and gradually deform and lower their collarbones.

ความสวย = พิการ?
BEAUTY = Mutilation?

แรงปรารถนาแห่งปลายเท้า BOUND FEET VS FETISH



Many Chinese women used to bind their feet until they were tiny and deformed. To bind a foot, first the sole must be folded until the foot arch is crushed. Then the toe is pulled towards the heel, and finally the foot is wrapped and bound tightly with a cotton bandage. Stained with blood, the binding cloth helps keep the foot squeezed into the desired form.

The ideal bound feet must possess seven characteristics: they must be small, narrow, straight, pointy, arched, soft, and fragrant. These aesthetic demands forced women to live with limited mobility for the rest of their lives.

Why are tiny, crushed feet considered a sign of great beauty?

At the time, most Chinese men considered women's bound feet to be feminine and erotic; they did not view their wives' immobility as impairment.

Image from "Splendid Slippers: A Thousand Years of an Erotic Tradition" by Beverly Jackson, published by Ten Speed Press, 1997

© Beverly Jackson

ในอดีต...หญิงจีนส่วนใหญ่มีค่านิยมเรื่องการรัดเท้าให้เล็กจนบิดเบี้ยวผิดรูป เริ่มจากการดัดและพับฝ่าเท้าจนหัก จากนั้นใช้ผ้าดัดปลายเท้าเข้าหาสันเท้าแล้วมัดให้แน่น ผ้าที่มีเลือดซึมจะถูกมัดตรึงไว้จนกว่าเท้าจะเข้ารูป เพื่อให้เท้ามีขนาดเล็กจิ๋วตามต้องการ

เท้างามในฝันที่ชาวจีนคลั่งไคล้ประกอบด้วยลักษณะ ๗ ประการ เท้าเล็ก แคบ ตรง แหลมโค้ง อ่อนนุ่ม และ กลิ่นหอม (เหม็นอับ ?)

คุณสมบัติเหล่านี้แหละที่ทำให้เจ้าของเท้าต้องอยู่กับความพิการไปชั่วชีวิต

ทำไมเท้าพิการแล้วจึง "สวย" ?

ในสายตาผู้ชาย ... เท้าที่รัดจนเล็กได้รูปไม่ใช่ความพิการ แต่กลับช่วยปลุกความกำหนัดได้เทียบเท่ากับอวัยวะเพศ ในคัมภีร์กามสูตรสมัยราชวงศ์ซ่งยังระบุท่า "ฟิน" กับเท้าที่เรียวเล็กถึง ๔๘ ท่า

เท้าเล็กมันเซ็กซี่อย่างนี้ แล้วจะไม่สวยได้อย่างไร?

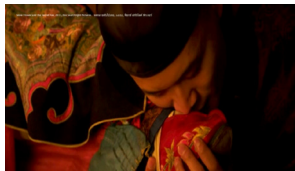
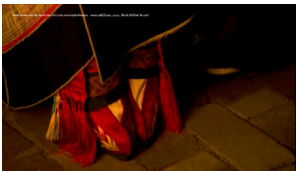
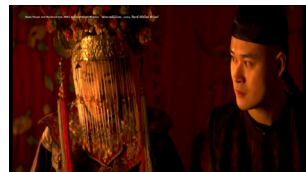
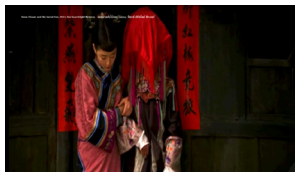
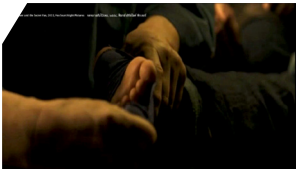
ตามประเพณีจีน ... เท้าเล็กสวยสัมพันธ์กับการมีสามี หากอยากออกเรือนได้มีฐานะดี ก็ต้องมีเท้าแบบ “ซานซุนจินเหลียน” หรือ เท้าดอกบัวทอง เป็นเท้าที่เล็กจนได้รูปทรงคล้ายดอกบัวตูม ส้นเท้ากลมและอวบอูม ปลายเท้าเล็กเรียว ที่สำคัญต้องมีขนาดเพียง ๗ เซนติเมตร หรือ ๒ ๓/๔ นิ้วเท่านั้น

เท้าดอกบัวทองพลิกผันชีวิตหญิงสาวหลายคนจากสามัญชนสู่ชื่อเสียง เกียรติยศ และความร่ำรวย เช่นเดียวกับ “ไปเหอ” ในภาพยนตร์เรื่อง “จดหมายลับไปเหอ”

According to traditional Chinese beliefs, the size of a woman's feet was associated with her ability to find a husband. In order to marry a wealthy man, she had to possess feet like those of *Sān Cùn Jīn Lián*, which were known as “golden lily feet.”

Lotus feet are pointed feet with rounded heels; their size is as tiny as a lotus, which is about seven centimeters, or 2 & 3/4 inches.

At the time, these golden lotus feet turned several ordinary women into extraordinary ladies with wealth, fame, and prestige, just like the character “Lily” in the movie *Snow Flower and the Secret Fan*.



เอื้อเฟื้อวิดิทัศน์ © ฟ็อกซ์ เซิร์ชไลต์ พิกเจอร์

Audio-Visual Courtesy of © Fox Searchlight Pictures



สวยหรือไม่ ให้ดูที่เท้า
หน้าหงิกแคไหน...ก็สวยสุดสิ้น

A woman's beauty was determined by her feet. Despite her sour face, this lady was considered truly graceful, from her head to the tip of her toes!

Image from “*Splendid Slippers: A Thousand Years of an Erotic Tradition*” by Beverly Jackson, published by Ten Speed Press, 1997

© The Peabody & Essex Museum, Salem, MA

สาวจีนที่มีมัดเท้าจะอุทิศเวลาก่อนแต่งงานเพื่อเย็บปักถักร้อยรองเท้าผ้าคู่จิ๋วสำหรับใส่เอง รองเท้าผ้าจึงกลายเป็นเครื่องแต่งกายที่มีคุณค่าทางใจ และยังเป็นการแสดงฝีมือด้านการปักการเย็บของว่าที่ลูกสะใภ้ให้ครอบครัวฝ่ายชายได้เห็น

เมื่อย้ายไปอยู่บ้านฝ่ายชาย รองเท้าผ้าลวดลายต่างๆ ถือเป็นของสำคัญในสินออกเรือนซึ่งนำความภูมิใจมาสู่เจ้าของเกือบ

รองเท้าคู่นี้ มีขนาดเท่าจริงคือยาวประมาณ ๑๕ เซนติเมตร หรือ ๖ นิ้ว นับว่าค่อนข้างใหญ่ แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ฝ่ายชายรับได้ หรือเกรตซี มีชื่อเรียกว่า “เท้าดอกบัวเหล็ก”

Before marriage, a Chinese girl with bound feet spent all of her time sewing and embroidering her own little shoes. Therefore, a pair of fabric shoes became special objects that helped a woman present her creativity and handiwork skills to her future husband's family. Several pairs of elaborately stitched shoes that she made would become part of her dowry.

This life-sized pair of shoes measures thirteen centimeters, or five inches. They are for C-grade sized bound feet, or “steel lotus feet.” C-grade feet were considered to be rather large, but still acceptable to the groom's family.





หิ้วเพื่อรองเท้าจัดแสดงโดย
ร้าน ไซน้าอินน์ คาเฟ่ แอนด์ เรสเตอรองต์ จังหวัดภูเก็ต
Collection of China Inn Café & Restaurant, Phuket

ความสวย = รัดตัว?

BEAUTY = Tightness?

แฟชั่นรัดตัว เอวท้าวแต่ดิบ

CORSETS VS FASHION



Being a Victorian gal came with an uncomfortable price – the constant entrapment of a corset. Women had to suck in their stomachs and squeeze themselves into the torturously small and rigid steel frames that were perhaps meant for someone a few sizes smaller. The corsets were laced up so tightly that women almost had to breathe through their skin – all this just to convert flabby tummies into tiny waists.

The corset was like the Victorian equivalent of a magic wand that gave every 19th century European girl, regardless of her actual size, an enviable hourglass shape. This look soon became the standard of beauty.

Why was a tiny waist considered a sign of great beauty?

Well, that was the trend. When influential fashionistas, such as elite ladies, singers, performers and dancers, were glimpsed around town with 16-inch waists, everyday girls couldn't help but dream of having teeny tiny waists, too. They sacrificed their comfort to enslave themselves to this look, and the corset craze spread through Europe like wildfire.

ราชินีลูกคนงาม เจ้าหญิงเดซี่แห่งเยอรมันก็มีเอวคอด

The fair Daisy, Princess of Pless, Germany, and her tiny waist

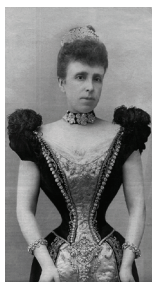
เกิดเป็นสาวน้อยใหญ่ในยุควิคตอเรียนต้องอดทนสวมใส่อาภรณ์มัดตึงร่างกายที่เรียกว่า “คอร์เซต” พวกนางพร้อมใจกันยึดสัดส่วนอวบอืดของผู้หญิงยุควิคตอเรียนเข้าไปในโครงเหล็กที่มีขนาดเล็กกว่าสัดส่วนจริงของนาง พร้อมร้อยเชือกจนแน่นเพื่อบีบรัด และดึงกระดูกให้สุดแรงเพื่อเอวท้าวได้รูปทรงสวยงาม

คอร์เซตจึงเปรียบดังคทาวิเศษที่เนรมิตให้ผู้หญิงทั่วทั้งยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ รูปร่าง

สะโอดสะองดั่งนาฬิกาทราย จนกลายเป็นมาตรฐานความงามที่ใครๆ ต่างถวิลหา

ทำไมเอวท้าวแล้วจึง “สวย” ?

เพราะมันเป็นเทรนด์จะ ... เมื่อผู้ทรงอิทธิพลทางแฟชั่นอย่าง สตรีสูงศักดิ์ นักร้อง นักแสดง หรือ นักเต้นระบำต่างก็ปรากฏกายพร้อมรอบเอว ๑๖ นิ้ว หญิงสาวชาวบ้านร้านตลาดก็อยากมีเอว “มดตะนอย” บ้าง ยอมตกเป็นทาสของแฟชั่น กระแสคลั่งไคล้คอร์เซตจึงลุกลามไปทั่วยุโรป



‘โปแลร์’
(แม่ดาวเหนือ)
นักร้องนักแสดง
นักระบำตารานั่ง
ชาวฝรั่งเศส
ก็มีเอวคอด
(๑๔ นิ้ว !)

French singer/
performer/
dancer ‘Polaire’
and her
amazingly small
waist, measuring
only 14 inches

ใครๆ เค้าก็เอวคอดกันทั้งนั้น

สมัยวิคตอเรียนถือเป็นยุคแห่งการปฏิวัติวงการถ่ายภาพ เกิดกระแส “ตารานั่งกล้อง” ในหมู่ชาวยุโรป บ่มเพาะ ค่านิยมแต่งตัว “จัดเต็ม” มาชักรากกันที่สตูดิโอ

แน่นอน ... บรรดา “เซเลบ” ที่ได้ออกสื่อล้วนมีเอวคอดก๊ว ทั้งนั้น

Flaunting a tiny waist was all the rage

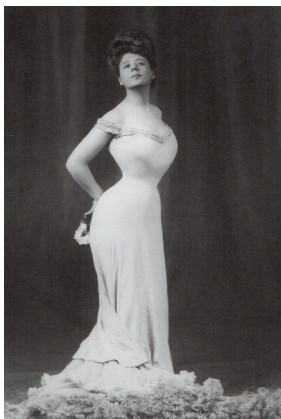
The Victorian Age marked a turning point in the history of photography, and “modeling” culture blossomed in Europe. The possibilities of mechanical reproduction in turn fueled the trend for young people to dress up and then go snap a few photos at the studio.

And of course, Victorian media celebrities all sported wasp waists.



นักแสดงละครเวทีชาวอังกฤษผู้ชื่อนาง
ลิลลี ลางทรี ก็มีเอวคอด

The scandalous British stage actress
Lillie Langtry and her hourglass
figure



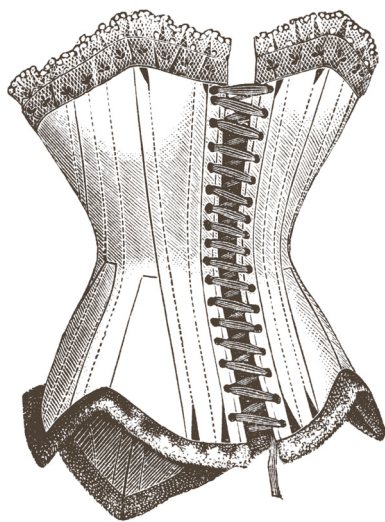
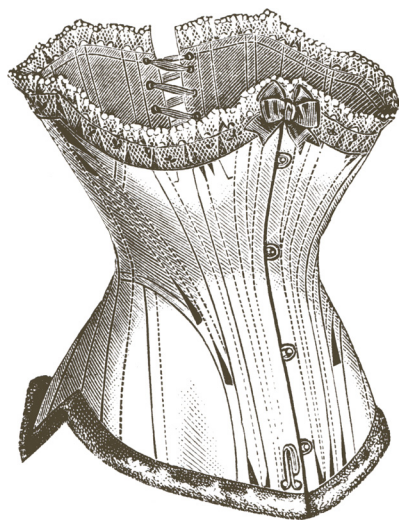
กามิย์ คลิฟฟอร์ด นักแสดงสาว
ชาวเบลเยียม ก็มีเอวคอด

Belgian stage actress Camille
Clifford showing off her wasp waist



เอวา ดองเกย์ นางโชว์ชาวแคนาดา
ก็มีเอวคอด

Eva Tanguay, Canadian singer and
vaudeville entertainer, also had a tiny
waist



คอร์เซตยังเปรียบได้กับเสื้อเกราะเพราะเสริมโครงด้วยวัสดุแข็งแรงทั้งตัวเพื่อคงรูป วัสดุที่นิยมใช้ในยุคแรกคือโครงกระดูกปลาวาฬ ต่อมาเมื่ออุตสาหกรรมก้าวหน้า โครงของคอร์เซตจึงเปลี่ยนเป็นเหล็กซึ่งแข็งแรงกว่า หนักกว่า และที่สำคัญให้ความรู้สึกถึงการบีบรัด ... ยิ่งแน่น ยิ่งมั่นใจ

ด้านหน้าคอร์เซตเปิดออกได้ตลอดแนว เกี้ยวเข้าหากันด้วยตะขอและรัดคุมเหล็ก ด้านหลังเป็นเชือกร้อยไขว้กันคล้ายเชือกผูกรองเท้าเป็นเหตุให้สาวยุคนี้ใคร่เรียนต้องมีผู้ช่วยแต่งตัวเสมอ

A corset could easily double as a bulletproof vest, because it was usually ribbed with hard, sturdy material. Initially, whale bones were favored for the ribbing. As the Western world industrialized, however, steel outdid whale bones in terms of popularity, because steel was stronger, easier to find, and squeezed the waist tighter. Every woman could make sure that her corset was as tight as humanly possible.

Corsets were designed to open in the front, via a metal plate called a busk that fastened with hooks or buttons. Back crisscross lacing meant that Victorian girls needed assistants when dressing up.

Image from "Women in Pants" by Catherine Smith and Cynthia Creig, 2003



Image from "Bra: A thousand years of style, support, and seduction" by Stephanie Pedersen, published by David & Charles, 2004

ความงามแห่งเรือนร่างสตรี ไม่ได้มาจากพันธุกรรมหรือทรวดทรงจริงๆ ของพวกนางเลย แต่ขึ้นอยู่กับกรบีบรัดอัดร่างให้เข้าไปอยู่ในกรงเหล็ก ซึ่งช่วยดัดร่างแท้ๆ ให้มีสัดส่วนดังใจฝัน

The beauty of the female body is far from genetically encoded, but with the help of a torturous cage like a corset, women can squeeze themselves into the bodies of their dreams.

Image from "The Corset: A cultural history" by Valerie Steele, published by Yale University Press, 2001



FIG. 209. — Serrez! Serrez!



FIG. 210. — Ser... Crac!!

นานเนืองนับศตวรรษ ที่การแต่งตัวในชีวิตประจำวันของสาววิคตอเรียนอย่างคิธิน เป็นเรื่องที่ยากและเย็นเยือก เสื้อผ้าก็มากขึ้น ทั้งชั้นนอก ชั้นใน คลุมไหล่ คลุมหัว โทนจะอุบถเสริมอีกล่ะ กุลสตรีสมัยนั้นจึงต้องมีสาวใช้หรือ Maid คอยช่วยเหลือ

มาคิดไว้ว่า กว่าจะเยื้องกรายออกจากบ้าน ชั้นต้องแต่งตัวยังงี้บ้าง เริ่มจากชั้นใน ... ยุคนี้ยังไม่มีราเชียนะ เริ่มด้วย "คอกระเช้า" เป็นลำดับแรกเลยจะ

คอด้วยถุงน่อง และรองเท้า ... แปลกใจสินะว่าทำไมถึงใส่รองเท้าก่อน เพราะถ้าใส่เสื้อชั้นต่อไปแล้วจะไม่สามารถถมตัวใส่รองเท้าได้เลย

จากนั้นก็เป็นชั้นสำคัญอย่าง "คอร์เซต" ถือเป็นเคล็ดลับแห่งทรวดทรงนาฬิกาทรายที่สวยงาม ปรารถนา ... สาวใช้จะช่วยชั้นถึงเชือกคานหลังจนแน่นกระชับเข้ารูป โดยเฉพาะเธอ จะต้องออกแรงคึง ออกแรงทึงอย่างไม่ปราณี ต้องคึงแล้วคึงอีกจนเธอ

คอตกัว เธอต้องเล็กกว่า ๒๐ นิ้ว ไม่อย่างนั้นชั้นไม่กล้าออกไปพบหน้าใคร

เอาล่ะ ... ตอนนี้นั้นสวยสะใจละ คุณสิลี หุ่นดีแบบสาววิคตอเรียน แม้ว่ามันจะอึดอัดคับคั้วก็ช่าง

จากนั้นสวมผ้าซับในทับ กันไม่ให้ร่องรอยของคอร์เซตปรากฏออกมาบนชุดภายนอก

ตามด้วยโครงลุ่มขนาดใหญ่ บางทีอาจใส่โครงสำหรับเสริมสะโพกให้ก้นงอนอีกคั้ว

ยังไม่เสร็จจะคะ เราสวมกระโปรงซับใน ทับบนลุ่มอีกชั้น

แล้วจึงถึงเวลาของเสื้อผ้าชุดจริง

ตอนนี้ชั้นรู้สึกวิงเวียนมาก เหมือนจะเป็นลม

เกิดเป็นสาวยุค Wi Fi สบายใจกว่าเยอะเลย ... ไข่มั้ยคั้วเธอ

ความสวย = ไหญ่โต?
BEAUTY = Largeness?

"แน่น ออก" แบบขอม "แน่น ออก" แบบแขก

LARGE BREASTS VS INDIANIZATION

ภาพสลักหินทรายประดับ
ศาสนสถานในอินเดีย
นางยักษ์มีเต้านมกลม
ของลึบกว้าง ตะโพกยักษ์
ต้นขาใหญ่ ถูกต้องตาม
ฉันทลักษณ์ทุกประการ

Carved sandstone found at
an Indian temple. This female
demon possesses all
characteristics of female beauty,
including full, rounded breasts,
bulging private parts, broad hips,
and bulky thighs.

© Asian Civilisations Museum,
Singapore



ไศรยลิตลามูรุมุรุม สมบูรณ์จ
กุโสมณิศัง วิบุลยศรีมาทชาติ
ของลึบมีเนินกว้างเหมือนใบโพ
เม้นคณิชนอนอยู่มีคชิต
สตรีใดมีลักษณะอย่างนี้สตรีนั้นย่อม
ทรงไว้ซึ่งทรัพย์สมบัติมากมายไพญลย์

A large heart-shaped female bulge covers
a precious gem beneath it.
A woman of great wealth possesses such
feminine features.

ยักษ์ ศลกับชิกะ หินทราย
พุทธศตวรรษที่ ๗ รูปแบบศิลปะคุชานะ อินเดีย
ปัจจุบันจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์อารยธรรมเอเชีย
ประเทศสิงคโปร์

Yakshi Shalabhanjika, Sandstone
2nd Century, Kushana, India
Asian Civilisations Museum, Singapore

เคยสงสัยมั๊ย ... ทำไมรูปสลักเทพในปราสาทหิน
หรือ อปสรในนครวัดนับร้อยนับพันองค์ ต่างมี
ปทุมต้นกลมกลึง เอวหนา ต้นขาใหญ่ และ
สะโพกดินระเบิด

หุ่นอวบอ้วน ถือเป็นพินิพนียมของผู้คนในอาณาจักร
ขอมมาแต่ครั้งโบราณกาล

ทำไมทรงโตแล้วจึง “สวย” ?

เชื่อหรือไม่ว่าเป็นความงามที่มีที่มาจากคัมภีร์
ทางศาสนา!

คัมภีร์ฮินดู “พฤตสัทธา” ของพราหมณ์วราหมิหิ
ได้รับบุลยลักษณะของสตรีที่เป็นคุณไว้ ต่อมาสเป็ค
เหล่านี้ได้คลี่คลายมาเป็นลักษณะของสตรีที่ดู
งามไปในที่สุด คติของชาวขอมโบราณซึ่งมีต้นทาง
ความเชื่อมาจากอินเดีย จึงรับมาตรฐานความ
งามนี้มาโดยไม่รู้ตัว

Have you ever wondered why Khmer sculptures
of female divinities or the hundreds of Apsara
goddesses depicted on stone reliefs at Angkor Wat
have such similar characteristics? They all possess
full, rounded breasts, thick waists, large thighs,
and massive hips.

Indeed, the qualities of these fleshy figures do
represent a female ideal during the time of the
Khmer Empire.

Why are large breasts considered a sign of great
beauty?

Believe it or not, this aesthetic of womanhood was
derived from a Bible!

The Hindu Bible – called Brhatsamhitā by the priest
Varahamihita – specified certain beneficial physical
characteristics for women. Originating in Indian
doctrine, such aesthetic qualifications became
ideal standards of Khmer female beauty during the
time of the Khmer Empire.





วิสูตรมมาโสปลิจิโต นิตมโพ กุรุคัง ธตุเตร สนากลาปม
นาภิรคุมภีรา วิปลางคนานา ปุรทกณินาวรคคตา ปุรศสุตา
ตะโพกกว้างมีเนื้อมาก สะดือลึกและกว้าง
สตรีใดมีลักษณะอย่างนี้สตรีนั้นมีความสุข

*Broad fleshy hips and a wide and deep naval
A woman of great pleasure possesses such feminine features.*

รูปร่าง “เหลือเฟือ” แบบนี้แหละ ที่ถือว่างามนัก

One of the most voluptuous bodies that illustrates Khmer female beauty.

นางทุรดา หินทราย

พุทธศตวรรษที่ ๑๒ รูปแบบศิลปะสมโบโรไพรูก ปัจจุบันจัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกัมพูชา
Durga, Sandstone

7th Century, Sambor Style, National Museum of Cambodia

© John Gollings

เทวี หินทราย

พุทธศตวรรษที่ ๑๕ รูปแบบศิลปะบาแด้
หอศิลป์อาร์เธอร์ เอ็ม แซกเคิลเลอร์ ในเครือสถาบันสมิธโซเนียน
Devi, Sandstone

10th Century, Bakheng style, Arthur M. Sackler Gallery

Image from “Adoration and Glory: The Golden Age of Khmer Art”
by Emma C. Bunker and Douglas Latchford, 2004.

มรุษย์ สตรีวิสาสุตวิสาธนาถมโรมคัง
วุตตุเตา ขนาววิษเฌากุณินาวุเสยา

กลางลำตัวมีรอยเป็นเส้น ๓ เส้น
เต้านมกลมอวบชิดกันเท่ากันทั้งคู่แข็งเป็นไต
ตั้งขึ้นจากทรวงอก

*Three lines as beauty marks on the torso.
Full, firm and round breasts equal on
both sides with a fine cleavage line.*

นอกจากจะต้อง “ตื้น” แล้ว หากมีเส้นใต้ราวนมนับได้ ๓ เส้น
เท่านั้นจะเรียกว่า

Besides large breasts, another characteristic of a beautiful
Khmer woman is the presence of three beauty lines on the
torso, just below her breasts.

นางปรัชญาปารมิตา สำริด

พุทธศตวรรษที่ ๑๔ รูปแบบศิลปะบาแด้ สมบัติส่วนตัว
Prajnaparamita, Bronze

9th Century, Bakheng style, Private collection

Image from “Adoration and Glory: The Golden Age of Khmer Art”
by Emma C. Bunker and Douglas Latchford, 2004.



ความสวย = อ่อนแอ?

BEUATY = Fragility?

อ่อนแออย่างนางสีดา

LITHENESS VS LITERATURE & DANCE



พิศพักตร์ผ่องพักตร์ดั่งจันทร์

พิศเนตรดั่งเนตรมฤติน

พิศโอรสผู้หนึ่งจะแถมสรวล

พิศปรางดั่งปรางทองพราย

พิศจุไรดั่งหนึ่งแก้งววด

พิศกรดั่งวงคทาหงส์

พิศต้นดั่งปทุมเกสร

พิศผิวผิวผ่องดั่งทองทา

พิศขนงโค้งงอนดั่งคันศรปี

พิศทนต์ดั่งนิลอันเรียบราย

พิศนวลดั่งสีมณีฉาย

พิศกรรมคดคล้ายกลีบบุษบง

พิศศอวิลาสดั่งคองหงส์

พิศทรงดั่งเทพกินรา

พิศเอวออ่อนดั่งเลขา

พิศจริศกริยาที่จับใจ

ออกแบบท่ารำโดย

แสดงโดย

ควบคุมการแสดงโดย

จันทิมา ไญยยิ่ง

ณิชากรณต์ รัตนบุรี

สุรัตน์ จงดา

Choreographed by

Performed by

Directed by

Juntima Yaiying

Nitchakan Rattanaburee

Surat Jongda

นางในฝันของชาวสยามมีรูปร่างหน้าตาเช่นไรฤ

เราได้ยลโฉมของเจ้าหล่อนผ่านตัวอักษรใน
บทกวีที่ประจักษ์แต่บทแล้วบทเล่า

แต่นางล้วน “อรชรอ่อนแอ นักรบอินทรีย์”
เพราะรูปร่างกะทัดรัดถือเป็นมาตรฐานความ
งามของนางเอกในวรรณคดี

ทำไมอรชรอ่อนแอแล้วจึง “สวย” ?

ร่างบอบบางของนางในวรรณคดี เป็นมาตรฐาน
ความงามที่ผสมผสานจากหลายคติความเชื่อ

เป็นความเชื่อเรื่องความงามแรกแย้มและความ
บริสุทธิ์ผุดผ่องของสาวรุ่น

เป็นความเชื่อเรื่องความงามในอุดมคติตาม
ปกรณัมทางพุทธศาสนา เรื่อง “ไตรภูมิพระร่วง”

เป็นความเชื่อเรื่องผู้มีบุญของฮินดูตามคัมภีร์
พุทธสัหิตา ที่ต้องแขนอ่อนราวกับไกรกระดุก

เป็นความงามตามขนบวรรณศิลป์ ซึ่งใช้คำร่าพัน
เปรียบส่วนต่างๆ ของร่างกายสตรีกับธรรมชาติ
รอบตัว

บทชมโฉมนางสีดา

รามเกียรติ์มีเค้าความเดิมจากมหากาพย์รามายณะของอินเดีย ต่อมารัชกาลที่ ๑ ได้ทรงพระราชนิพนธ์รวบรวมให้ครบตั้งแต่ต้นจนจบ และกลายเป็นวรรณคดีเรื่องสำคัญของไทยในเวลาต่อมา นางเอกของเรื่อง คือ นางสีดา ถือว่า “สวยตัวแม่” งามกว่านางในวรรณคดีไทยทุกเรื่อง

บทพระราชนิพนธ์ละครในเรื่องรามเกียรติ์ในรัชกาลที่ ๑ โดยตัดตอนเหตุการณ์ขณะที่พระรามออกไปตามมารีศซึ่งแปลงกายเป็นกวางทองมาหลอกล่อ ทศกัณฐ์จึงมาแอบลอบชมโฉมนางสีดา

Admiring Sita's Beauty

Thailand's Ramakien is an adaptation of the Indian epic, the Ramayana. King Rama I supervised and wrote part of the story, seeing it through to completion. The tale became one of Thailand's most influential literary works.

The leading lady of the story is Sita, who the fairest of all fair ladies in any work of Thai literature.

This royal script by King Rama I relates the scene when Rama chases after a golden deer, giving Ravana a chance to be in awe of Sita's beauty.



จิตรกรรมฝาผนังรูปอิเหนากับบุษบาในท่าทางอย่างนางละคร
สังเกตแขนที่ต้องอ่อนราวกับไร้กระดูก

Prince and Princess portrayed in a mural painting with their boneless arms.

ภาพจากหนังสือ ชูติจิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทย
วัดโสมนัสวิหาร จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เมืองโบราณ ๒๕๓๘

What do Siamese dream girls look like?

We have witnessed their glorious beauty in one work of literature after another. Each of them boasts a slim and slender body, because a petite form is considered to be the standard physical requirement for a female character in Thai literature.

Why is a slender body considered a sign of great beauty?

The tender, delicate frames of these literary ladies reflect various appearance-based values.

Their bodies are about glorifying youthfulness and the virginity of damsels.

They are also related to mythological ideas of Buddhism described in the Tebhūmikathā.

According to the Hindu beliefs outlined in the Brhatsamhitā, a noble person should have arms so soft they seem boneless.

This kind of beauty is in accordance with the conventions of literary devices, which often set up comparisons between parts of the female body and elements from nature.

ความสวย = หนา?
BEAUTY = Bulk?

ล่ารักชาติ

MUSCLES VS PROPAGANDA



ประติมากรรมที่มีร่างกายกำยำล่ำสัน เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อ ช่วยสร้างความรู้สึกฮึกเหิม รัฐบาลคณะราษฎรจึงใช้เป็นเครื่องมือในการปลุกใจให้รักชาติ แล้วยังสอดคล้องกับนโยบายที่ปรารถนาให้พลเมือง “หล่อล่ำ” เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนา “ไทยใหม่” ด้วย

Sculptures depicting buff bodies and well-defined muscles inspired patriotic passion. The People's Party used this form of art to arouse patriotic feelings in the people, and the sculptures also reflected the policy intended to encourage men to get “buff and bold” as a part of the “New Thai” development plan.

ทหารขว้างระเบิด โดย พิมาน มุลประมุข
ปลาสเตอร์ พ.ศ. ๒๔๘๐

หอประติมากรรมต้นแบบ กรมศิลปากร

*Soldier hurling grenade by Phiman Munpramuk
Plaster, 1937
Department of Fine Arts*

พระเอกในวรรณคดีไทยมี “อกอ่อนเอบาง” ... หุ่นเช่นนี้สะท้อนถึงบทบาทที่ไม่ต้องทำงานหนัก จึง “อรชรกล้องแก๊ง” ... ไม่ต่างจากตัวนาง

ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๙๐ เมื่อคณะราษฎร นำพาสังคมไทยสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลได้รณรงค์ให้ประชาชน ร่วมใจกันออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี ร่างกายกำยำ ล่ำสันบึกบึน

ร่างกายที่เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อตันหนาและ เส้นเลือดปูดโปนอย่างชาวตะวันตก จึงกลายเป็น ความงามในอุดมคติของชายไทยแทนที่ร่าง

แบบบางอย่างพระเอกในวรรณคดี

ทำไมล่ำแล้ว “หล่อ” ?

ชายฉกรรจ์ ร่างบึกบึน แลขยันหมั่นเพียร คือ พลเมืองชั้นดีของชาติ เป็นกำลังสำคัญในการ สร้างผลผลิตให้ชาติรุ่งเรือง ทนสมัย เป็นสากล แข่งกับอารยประเทศ

ความ “หล่อล่ำ” กับนโยบาย “ไทยใหม่” จึงไม่ อาจแยกจากกัน พาลทำให้พวก “หล่อ ตึม” อย่างพระลอ หรือ “หล่อ ขาว ดี” แบบเด็กสยาม กลายเป็นความหล่อที่บันทอนประเทศชาติ อย่างใหญ่หลวง

กล้ามเนื้อ vs กำปู

กล้ามเนื้อแบบสังคมนิยม

กลายร่างมาเป็น "กำปู" ในปัจจุบัน
ได้อย่างไร?

MUSCULAR MEN VS BULKY GAYS

HOW DID WE GO FROM MASSIVE, SOCIALIST-STYLE MUSCLE MEN TO THE “KAM PU” BOYS SEEN TODAY?

* *Kam Pu* is a Thai slang term used to describe gay men who have large muscles. The term translates literally as “crab claw muscles;” people believe that the bulky, thick arms of male bodybuilders resemble crab claws.

“ขอให้ชายฉกรรจ์ไทยเรา มีรูปร่าง
อย่างนี้เหมือนๆ กันหมด เราต้องเป็น
มหาอำนาจที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก”

ศรีกรุง ฉบับวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

Protagonists in Thai literature often have slim chests and tiny waists, features that reflect their status as males who do not need to engage in manual labor. Their lifestyles allow them to keep their bodies slender and skinny, just like the ladies.

During the 1930s and 1940s, the People’s Party led Thailand to democracy, and the government encouraged people to exercise to achieve better health and stronger bodies.

Bodies bursting with bulky muscles and throbbing veins like those of Western buff boys became the new ideal for Thai men, replacing the frail frames once favored by characters in Thai literature.

Why is a bulky body considered a sign of handsomeness?

Buff, muscular, hard-working men are great for the nation, as they are productive and contribute to the country’s success, helping to keep the nation abreast with other developed countries.

The buff body and the “New Thailand” policy were inseparable. Delicate, pretty-boy archetypes from Thai literature, or the K-Pop lads that we see around Siam Square today, would surely be viewed as a blight on the country.

ความสวย = โป๊?

BEAUTY = Porn?

เพื่อน:กันท๊อบบอมบ์ลูกใหญ่ ใช้โหลไลเป็นอาวุธ SEX BOMBS VS AMERICANIZATION

มาริลิน มอนโร กับสัดส่วนที่กลายเป็นมาตรฐานความงามของผู้หญิงทั่วโลกไปแล้ว

ภาพนี้ถูกขนานนามว่า “ฝันสีทอง” ถ่ายโดย ทอม เคลลี เผยแพร่เป็นภาพปฏิทินหลายครั้ง ก่อนที่จะตีพิมพ์ในนิตยสารเพลย์บอย ฉบับที่ ๑ ปี ๒๔๙๖

Marilyn Monroe and her curvy figure shaped the standard for women around the world. This picture is named “Golden Dreams” and it was taken by Tom Kelly. The image was published as a calendar over and over again before it was used to launch the premiere issue of Playboy magazine in 1953.

Image from “Marilyn Monroe: A Life in Pictures” by David Thomson, published by Pavilion Books, 2007



ชายไทยสมัยโกโบรนิยมสาวร่างเล็ก ผิวคมขำ ใบหน้ารูปไข่ นัยน์ตาคม คิ้วโก่ง แบบแม่เมลิ อังศุมาลิน หรือไม่กี่นางสาวสยาม

หลังสงบศึกมหาเอเซียบูรพา ความใฝ่ใจก็ปรากฏสาวน้อยใหญ่ย่านแพชั้นวังบูรพาต่างดัดผมลอนสวมรองเท้ามี่สันให้รู้สีกูปร่างสูงเพรียว ทั้งใส่กระโปรงปลายบานพะเอิบพะยิบ เป็นความงามอย่าง “ปรีศนา” ของท่านชายพจน์ งามอย่างฝรั่งจึงโก้เก๋ไฉไลชนิดที่สาวชาวกรุงทุกคนต้องกรี๊ดและเลียนแบบตาม

ทำไมงามอย่างฝรั่งแล้วจึง “สวย” ?

เพราะรูปร่างอย่าง “อเมริกันสแตนดาร์ด” หน้าอกชูชัน ผิวขาว ผมลอน จริตจก้านเข้ายวนอ้อยอิง

เป็นพิมพ์นิยมของนางเอกในหนังฮอลลีวูดที่เข้าโรงภาพยนตร์คิงและควีน ย่านวังบูรพา พอสงครามสงบ ใครๆ ก็อยากเป็นอเมริกันทั้งนั้น เพราะเป็นผู้ชนะและผู้นำในเวทีโลก วัฒนธรรมบันเทิงจากสังคมอเมริกันจึงกลายเป็นตัวกำหนดมาตรฐานความงามชุดใหม่ให้กับสาวไทยโดยปริยาย

เชื่อกันมั้ยละ ... พิมพ์นิยมจากอเมริกันนี้ส่งอิทธิพลใฝ่ใจไปทั่วโลก สตรีสหประชาชาติพร้อมใจกันสละความงามในแบบของตน ไม่ว่า จีน ญี่ปุ่น ไทย อินโด อินเดีย เพื่อใช้มาตรฐานความงามแบบอเมริกัน

งามอย่างมาริลินยังคงใช้เป็นบรรทัดฐานมาจนถึงปัจจุบัน

During the World War II era, Thai men preferred petite women with distinctive facial features, like oval-shaped faces, well-defined eyes, and arched eyebrows.

After the war ended and the gloom of this period lifted, an emphasis on beauty emerged once again. Women curled their hair and wore heels that they paired with fluffy, flowing skirts. Western looks were glorified and Thai women followed these trends with panache.

Why are Western looks considered signs of great beauty?

“American Standard” is not just a bathroom fixtures brand – it can also be used to describe the beauty ideal at the time. The full breasts, light skin,

curly hair, and seductive mannerisms of Hollywood actresses were popularized by movies shown at several theaters in Bangkok. The war was finally over, and everyone wanted to be American; the country was the winner of the war and the leader of the world. Pop culture from America redefined ideas about beauty, and Thai women inevitably adopted American trends.

Wait, there’s more. This American beauty virus spread around the world as women of all nations, including China, Japan, Thailand, Indonesia, and India, rejected local ideas about beauty to follow the new American fads.

Marilyn Monroe still sets the standard for women today.



ภาพชุด มาริลิน มอนโร กับร่มสีแดง ถ่ายโดย อองเดร เดอ ดีน กลายเป็น ภาพจำของนางกับส่วนโค้งส่วนเว้าอันเข้ายวน

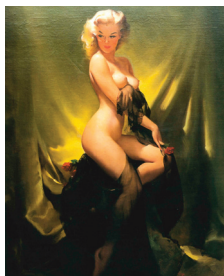
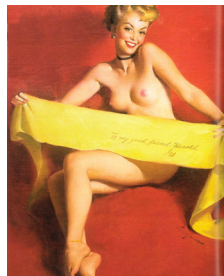
Marilyn Monroe and the red umbrella, her seductively voluptuous figure photographed by André de Dienes.

Image from “Marilyn: André de Dienes” published by Taschen, 2004



มาริลิน มอนโร บนปกนิตยสารต่างๆ เธอมีรูปร่างหน้าตาที่เป็นความงามในฝันของชายทั่วโลก ซึ่งทำให้หญิงทั้งหลายอยากมีตาม Marilyn Monroe on magazine covers. Her face and body were seen as the epitome of beauty, winning men’s hearts and women’s envy.

Image from “Marilyn Monroe: Cover to Cover” by Clark Kidder, published by Krause Publications, 2003



โลโลโปรบ

เสน่ห์เย้ายวนของสาว ๆ “อเมริกันสแตนดาร์ด” คึกคักสุดขีดในช่วงสงคราม สิ่งพิมพ์ขนาดเล็กจำพวกการ์ดที่ตีพิมพ์ภาพหญิงสาวใจกล้าใส่ผ้าน้อยชิ้น เป็นที่ต้องการของเหล่าทหารหาญจือ พวกเธอเป็น “กองหนุน” ชั้นดีที่คอยพาเหล่าทหารหาญถึงฝั่งฝันได้อย่างไม่ขัดเคือง

สาว “พินอัพ” จึงไม่ใช่แค่สวย แต่รวยด้วยแรงดึงดูด จนกลายเป็นวัตถุทางเพศไปเลย

ภาพวาดแนวเปลื้องเสื้อโป๊ทั้งหมดนี้ เป็นผลงานของ จิล เอลฟ์เกร็น จิตรกรคนดังผู้สร้างชื่อให้กับ “พินอัพ เกิร์ล”

Beauty Goes Military

Seductive “American Standard” beauty reached its peak during the Second World War. Small cards featuring scantily clad women were in demand among GI soldiers. These ladies were the “supporting team” that made stressful wartime situations more bearable for the lonely lads.

Pin-up girls were not only pretty but also magnetically seductive, and they quickly came to be seen as sex symbols.

These provocative paintings were done by Gil Elvgren, the painter who helped propel the pin-up girls to fame.

Image from “Gil Elvgren: All His Glamorous American Pin-Ups” by Charles G. Martignette & Louis K. Meisel, Taschen, 1999

สาวงามในฝันเหล่านี้มักปรากฏกายบนสิ่งพิมพ์รูปแบบต่างๆ เช่น ปฏิทิน โปสเตอร์ภาพยนตร์ หรือ โปสการ์ดที่นำมาติดผนังห้องนอนหรือล็อกเกอร์ บางทีมีการฉีกภาพที่ถูกใจมาจากนิตยสารเพื่อ “พินอัพ” ไว้ตามที่ต่างๆ พวกนางจึงถูกเรียกขานว่า “พินอัพ เกิร์ล” นับแต่นั้น

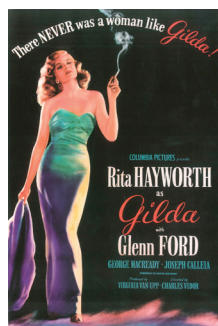
These dream girls appeared in numerous printed materials, such as calendars, movie posters, and postcards, which were pinned to bedroom walls or lockers. Their pictures were often ripped from magazines to pin on various surfaces. This is why they were known as “pin-up girls.”



สาว “พินอัพ” มาพร้อมกับไลฟ์สไตล์แบบอเมริกันชน การใช้ชีวิตกลางแจ้ง กีฬา และเครื่องดื่มน้ำอัดลม

The activities and hobbies of pin-up girls reflected American lifestyles – the girls enjoyed outdoor activities, sports, and the ubiquitous black fizzy drink.

Image from “An Advertising Art History Coca-Cola Girls” by Chris H. Bayer, published by The Coca-Cola Company, 2000



ภาพยนตร์ฮอลลีวูดถือเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการเผยแพร่ความงามในอุดมคติแบบอเมริกันให้กับชาวโลก Hollywood movies were the global publicists for American beauty.

Image from “A Century of Movie Posters from Silent to Art House” by Emily King, published by Baron’s, 2003

ความสวย = ปลอม?
BEAUTY = Fakeness?

เกาหลีพีเวอร์ รักเรณ:ยัยจมูกบอน NOSE JOBS VS KOREANIZATION



สาวไทยสมัยนี้ ... อยากมีจมูกสวยโด่งกันทั้งนั้น ยิ่งดังโผล่มาจากหัวคิ้วยิ่งเป็นที่อิจฉา การผ่าจมูกเพื่อยัดตั้งซิลิโคนตามดารานางแบบฝรั่งดังขจรจึงได้รับความนิยม ยิ่งโด่งเท่าไร ยิ่งใจโลเท่านั้น

แล้วไยสาวไทยวันนี้จึงกลับไปถวิลหาจมูกโด่งแต่น้อยแถมปลายงอนอีกต่างหาก มาตราฐานความงามของกุลสตรียุค 4G เปลี่ยนไปได้เพียงนี้หรือ

ทำไมจมูกเซดแล้วจึง “สวย” ?

เพราะมันเป็นพิมพ์นิยมของสาวเกาหลีสั้นะสิ “กิมจิแท่” ต้องหน้าเรียว คางแหลม จมูกโด่ง

น้อยๆ กระจอยร่อยพองาม ยุคสมัยที่พลังโสมกำลังครองโลก ทุกอย่างจึงเป็น “โคเรีย” ไปหมดไม่เว้นแม้แต่เรื่องความงาม

เกาหลีคือผู้ทรงอิทธิพลทางเศรษฐกิจรายใหม่ของโลก มีการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมากมาย อาทิ รถยนต์ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ รวมถึงอุตสาหกรรมบันเทิง การท่องเที่ยว และผลพลอยได้อย่างการค้าลิขสิทธิ์เพื่อความงาม

ความงามแบบตะวันตกที่ปกคลุมสยามประเทศมานานนับหลายร้อยปี จึงต้องพ่ายให้กับความงามลูกผสม ระหว่าง ตะวันตก และตะวันออกจาก “โคเรีย”

Thai women have always wished for high nose bridges. Oh, what would they give to possess a nose bridge that runs from the eyebrows down! A nose job is the answer – just one poke of a silicone stick to make the nose bridge higher like a Western model. The higher, the better!

All of a sudden, a change! Now they want moderate nose bridges instead, with slightly upturned tips. What's going on with the beauty values of girls in 4G world?

Why is an upturned nose considered a sign of great beauty?

Well, the desire is largely dictated by Korean trends. The original Kimchi girl sports a v-shaped

face, a pointy chin, and an oh-so-slightly high nose bridge. The world is seemingly powered by Korean ginseng, and everything is influenced by Korean trends, even beauty values.

Korea is a new economic force in the world, with exports from many sectors, including the automobile, computer, and cellphone industries. Its entertainment and tourism industries are also booming, and this growth has contributed to a spike in the demand for plastic surgery.

The Western beauty values that inundated Thailand for centuries have now given way to a new breed of beauty: a mix between the West and the East, with influences from South Korea.





ภาพยนตร์เรื่อง “สวยสั่งได้”

200 Pounds Beauty

เอื้อเฟื้อวิทัศน์ © โชว์บ็อกซ์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์

Audio-Visual Courtesy of © Showbox Entertainment

เกาหลีพีเวอร์ รักเธอ เพราะเธอคือดารา

เกาหลีส่งออก “โคเรียน ป๊อป คัลเจอร์” ไปทั่วโลก สินค้าส่งออกที่สำคัญ อาทิ ภาพยนตร์ ซีรีส์ เพลง รวมทั้ง บอยแบนด์และเกิร์ลกรุ๊ปหน้าแฉล้ม ต่างตบเท้าพาเหรดกันเป็นขวัญใจของสาวชาวไทยโดยเงินกลับประเทศเป็นกอบเป็นกำ

ซีรีส์ หรือ ละครชุด เป็นหัวหอกนำร่องในช่วงบุกเบิกตลาดเหล่าโคเรียนนิสต์นิยมถ่าดาคูซีรีส์รูปแบบต่อเนื่อง เริ่มจาก “รักนี้ชีวิตนิรันดร์” ตามด้วย “เพลงรักในสายลมหนาว” “สะอื้นรักที่หักใจ” ไปจบที่ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” จนเข้าของอีกหลายวันถัดไป สำเนียงและบทเจรจาจากซีรีส์ติดหูติดปากโคเรียนนิสต์ในเมืองไทย ส่วนดาราที่สวยหล่อจนกลายเป็นต้นแบบในชั่วข้ามคืน

ความแหลมคมกริบ ปากนิตจุมกนอยอย่างนางเอกเกาหลีจึงกลายเป็นมาตรฐานความงามที่โคเรียนนิสต์ชาวไทยอยากได้ อยากคัดลอกกรรมตาม

Korea Fever - love me, love my TV series

Korean pop culture is one of Korea's biggest exports; Korean movies, TV series, music, and adorable boy bands and girl groups have taken the world by storm, and planeloads of money are flown from Thailand back to Korea.

Korean TV series were the pioneers of the industry, resulting in Koreanistas staying up late glued to DVDs. Autumn in My Heart, Winter Love Song, Full House, and Princess Hours played continuously, one after the other, and these programs sucked countless hours and even days from the lives of viewers. Some fans have actually mastered Korean sentences as a result, and undoubtedly, the faces of the Korean actors and actresses have instantly inspired many new beauty trends.

A v-shaped face and a cute, tiny nose became part of the new standard of beauty that sends Koreanistas running to their nearest plastic surgeon.

เกาหลีพีเวอร์ รักเธอ เพราะเธอคือของปลอม

ความคลั่งไคล้ในซีรีส์เกาหลีทำให้เกิดแพ็คเกจทัวร์ศัลยกรรมเพื่อบินไปนมัสความงามตามแบบนางเอกที่ชื่นชอบถึงดินแดนต้นกำเนิด

ฝีมือของหมอแดนกิมจีเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง นอกจากจะคิดค้นเทคนิคใหม่ แพทย์เกาหลียังมีศิลปะในการสร้าง “แคตตาล็อกความงาม” สาวเกาหลีจึงมีแบบหน้าเป็นเอกลักษณ์ ไม่ได้สำเนาหน้ามาจากฝรั่ง “ของปลอม” ทุกชิ้นที่บรรจงยัดแต่งล้วนถูกเหล่าให้เข้ากับ “เหง้าหน้าเดิม” ความงามแบบสาวเกาหลีจึงเน้นที่ความเป็นธรรมชาติเหมือนไม่ได้ผ่านมีดหมอแต่อย่างใด

Korea Fever – Love me, love my fake features

The Korean TV series craze has resulted in the creation of a new industry – plastic surgery tours. Pack your bags, fly to Korea, and come back looking like your favorite Korean celebrity!

The skills of Korean plastic surgeons are widely acknowledged. They have come up with innovative new techniques, and they also make available their own standard of beauty, giving Korean girls a unique look that differs from that of Western girls. Each “fake” feature has been designed to go hand-in-hand with existing features. Korean trendsetters focus on looking natural, as if no needle or knife has ever touched these women’s bodies.



คิมแตฮี
“นางฟ้าเกาหลี”
Kim Tae Hee
“Angle of Korea”

มาลองดูซิว่า
เขา “ทำ” อะไรกันบ้าง เพื่อให้เธอดูเหมือนไม่ได้ “ทำ”

- ทำตาสองชั้นแบบหัวปิดปลายเปิด ที่ขึ้นตาไม่ใหญ่หรือชัดเจนจนเกินไป
- ปลายจมูกรูป “หยดน้ำ” โค้งเป็นธรรมชาติ งอนเล็กน้อย
- ปากบางได้รูป
- เหล้ากราม ปรับรูปหน้าให้เรียวเล็ก
- เสริมคางแหลมอย่าง “ริเวซ”
- เชื้อนโหนกแก้ม
- เสริมหน้าอกทรงหยดน้ำ ขนาดตื้นแต่พองาม
- ดูดไขมันที่ต้นขาให้เรียวเล็ก
- เลาะกล้ามเนื้อน่องให้เรียวสวย

“ของปลอม” จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสาวเกาหลีและสาวไทยหัวงิมก็ถูกต้อง

So, what do they do to make it look like they haven’t done anything?

- They have eyelid surgery at the inner corner of the eye. The outer corner is left alone and the fold is not too thick or too evident.
- Doctors construct a moderate nose bridge with a slightly upturned tip.
- Doctors construct slim, well-shaped lips.
- Doctors perform double-jaw surgery to achieve a v-shaped face.
- Chin augmentation is performed to accentuate the v shape.
- Doctors perform cheekbone reduction.
- Minimal breast augmentation occurs.
- Liposuction is performed at the thighs to create chopstick legs.
- Doctors perform calf reduction surgery.

“Fake” is the new nature of Korean girls, and of Kimchi-at-heart Thai girls as well.

ความสวย = เป็นคนอื่น?
BEAUTY = Others?

สวยแต่ร้อสื้อ ใจโลทำท่ายชาติกำเนิด MAKEOVER VS MEDIA



A day in the life of a Thai woman

A shower and a hair wash, always. Sometimes she colors her hair. Sometimes she forks out what's left of her salary to splurge at a spa. Her dressing table is crowded with an army of day creams, night creams, make-up products and sunscreen lotions. Her closet is bursting with ultra-push-up bras. Somewhere in her kitchen, packets of diet coffee are lying around, waiting to be consumed, along with other drinks that promise to deliver beauty.

Why does she bother with all that junk? Because she has the duty to be (and to remain) light-skinned, beautifully dusted with make-up, and youthful looking. She should flip her gorgeous hair, flaunt her large breasts, and sport a skinny, model-like body.

Why is a "light-skinned, skinny, and well-endowed" woman considered a sign of great beauty?

Ever since Western girls started setting beauty trends for their Thai counterparts, Siamese ladies have gone the extra mile to modify themselves to look as similar to these trendsetters as possible.

Beauty products are everywhere, and commercials cause more and more women to feel that they won't be good enough until they look like the models in those commercials. The women are under the impression that it is their job to take care of their appearance.

Many ordinary women, who are bombarded with images of nearly identical, "ideal" women everywhere they turn, feel the need to pursue this purchasable standard of beauty. As they frantically seek lighter skin, larger breasts, and skinnier bodies, they rarely have the chance to stop and look beyond these surfaces. How can we make space for an idea of beauty that's grounded in difference and diversity rather than sameness?

กิจวัตรประจำวันของหญิงไทยมีอะไรบ้าง

อาบน้ำสระผมเป็นเรื่องพื้นฐาน ย้อมบ้าง สบบ้างเป็นบางครั้ง ทั้งเคยครีมในท์ครีมไม่เคยพรอง โบกหน้าทาแป้งก็ไม่เคยลืม ไหนจะครีมกันแดด บราแน่นอก ยังไม่รวมกาแฟลดความอ้วน หรือนมเปรี้ยวสารพัดจุลินทรีย์

ทำไมต้องแต่ง "เยอะ" ขนาดนั้น ก็เพราะสาวไทยอยากมีผิวขาวใส ไร้ริ้ว หน้าฉ่ำ ไม่แก่กว่าวัย ผมทองสลวย นมตุ่ม และผมผมเปรียวเรียวยาวอย่างนางแบบ...

ทำไม "ขาว ผอม ตุ่ม" แล้วจึง "สวย" ?

พิมพ์นิยมอย่างสาวตะวันตกกลายเป็นไม้บรรทัดวัดความใฝ่โลของสาวไทย นางจึงยอม

ทุ่มทุน "โม" ให้ใกล้เคียงกับฝรั่งผู้มีอิทธิพลทางความคิดและครอบงำทัศนคติของสังคมไทยมานาน

ผลิตภัณฑ์ความงามมากมายจึงวางขายกันเกลื่อน โดยมีสื่อโฆษณาคอยเย้ายวนโฉมตรุษชาติความมั่นใจในรูปลักษณ์ให้เกิดความรู้สึกอยากสวยอย่างเขา และเห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่ลูกผู้หญิงต้องดูแลตัวเอง

ใจโลใจเกินร้อยที่ ตัวดำ ทุนเสีย จอแบน หน้าปลวก จึงลุกขึ้นมาปฏิวัติให้ตัวเองขาวกระจ่างใส ทุนผอมเปรียว ออกตุ้มเป็นทิวแถว

ก็ "คับที่อยู่ได้ แต่คัพเอออยู่ยาก" หนิค่ะ

เกิดมาไม่เหมือนใคร แล้วทำไมต้อง "ไจโล" ให้เหมือนกัน

WE ARE BORN DIFFERENT.
WHY IS BEAUTY STANDARDIZED?

You are Thailand's Next ไจโล

แนวคิดเรื่องความงามเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
รุนแรง คนที่ยังคงเอกลักษณ์ความงามตามแบบ
ฉบับของชาติพันธุ์ไว้ได้คือคนสวยแบบมีที่มา
เราสวยแบบของเรา เขาสวยแบบของเขา การ
ยอมรับซึ่งกันและกันคือความงามที่แท้ ไม่จำเป็น
ต้องเลียนแบบกัน

โรงงานเรายึดมั่นนโยบายคุณภาพว่าทุกคนมี
ศักยภาพและความสามารถที่จะเป็นต้นแบบ
“ไจโล” ได้ การผลิตซ้ำ ทำซ้ำ จะล้าสมัย เราต้อง
ช่วยกันทำลายแม่พิมพ์ทิ้งและสวยได้แบบไม่
ซ้ำใคร

ลองสำรวจตัวคุณเองสิ จะพบว่าคุณก็คนหนึ่ง
ที่ “ไจโล” ได้ไม่เหมือนใคร

Concepts of beauty change quickly and dramatically.
Women who are beautiful in their own unique
ways are considered authentic and original. We
are each beautiful in our way, as they are in
theirs. Acceptance is true beauty. Copying beauty
values is not necessary at all.

Our factory has a strict policy of making sure
everyone can and does become his or her own
prototype of beauty. Reproduction is outdated. We
want to smash the molds and open ourselves up to
the beauty of diversity.

Explore yourself and you will find that you are
indeed beautiful like no other.



ทุกความสวยมีที่มา ทุกความงามมีที่ไป
THE BODY PROJECT: Beauty, Brutality, and the Reasons Behind

เอื้อเพื่อวัตถุจัดแสดง

หอประติมากรรมต้นแบบ กรมศิลปากร
ร้าน ไชน่าอินน์ คาเฟ่ แอนด์ เรสเตอรองต์ จังหวัดภูเก็ต

Objects on Display Collections of

Hall of Sculpture, Department of Fine Arts
China Inn Café & Restaurant, Phuket

เอื้อเพื่อภาพประกอบ

พิพิธภัณฑ์อารยธรรมเอเชีย ประเทศสิงคโปร์
John Gollings
ธีรภาพ โลหิตกุล

Photographs Courtesy of

Asian Civilisations Museum, Singapore
John Gollings
Teeraparb Lohitkun

เอื้อเพื่อวิทัศน์

ฟ็อกซ์ เสิร์ชไลต์ พิกเจอร์ส
โชว์บ็อกซ์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์
บริษัท เบตเตอร์เวย์ (ประเทศไทย) จำกัด
บริษัท โอสโสป่า จำกัด
บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด
บริษัท มาร์ ฟรานซ์ บอดี้ไลน์ จำกัด
บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)
บริษัท ซาบิน่า จำกัด (มหาชน)

Audio-Visual Courtesy of

Fox Searchlight Pictures
Showbox Entertainment
Better Way (Thailand) Co.,Ltd.
Osotspa Co.,Ltd.
Boon Rawd Brewery Co.,Ltd.
Marie France Bodyline International (Thailand) Limited
Thai Wacoal Public Co., Ltd.
Sabina Public Co., Ltd.

ขอขอบคุณ

จิราภรณ์ อรัญยะนาค
รณฤทธิ์ ธนโกเศศ
ปารามินทร์ เครือทอง
Alexandra Denes
วัฒน์ บุญจับ
อ. อานันท์ นาคคง
อ. สุรัตน์ จงดา
อ. จันทิมา ไทอยู่ยิ่ง
ประดิษฐ์ ปราสาททอง
ภวดี จันทร์दारักษ์
ณิษานันต์ รตนบุรี

นิตยา ชรินทร์วูฒิ
อ. ฤดี ภูมิภาการ
หริณทร์ สุขวัจน์
ฐิติกร สุจิรชนานนท์
อรอุมา ภัคธณนก
สุรียน สังข์สุข
ราชศักดิ์ นิลศิริ
อภิชาติ ศิริอุดมเศรษฐ์
อดิเทพ เวณจันทร์
นภัส เกียรติไกรกุล

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
Warner Bros. (F.E.) Inc.
Catalyst Alliance (Thailand)
วรัญ สิงคาลวณิช
วีรพงษ์ คำด้วง
บุญญาภรณ์ ดินวูน
พุดิภา โชติกวีวูฒิ
ประสานทิพย์ วีระสุนทร
วาสนา ศรีปรัชญาอนันต์

บรรณาธิการภาษาอังกฤษ
พริมา อำนวยวัฒนา
นภามน รุ่งวิฑู
Alexandra Dalferro

Curated by
มิวเซียมสยาม

ออกแบบและก่อสร้างนิทรรศการ
บริษัท แปลน โมทีฟ จำกัด

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เลขที่ ๔ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
National Discovery Museum Institute 4 Sanam Chai Road, Phra Nakhon, Bangkok 10200
tel: 66 (0) 2225 2777 fax: 66 (0) 2225 2775
www.museumiam.com | facebook.com/museumiamfan

เกิดมาไม่เหมือนใคร แล้วทำไมต้อง “โฉโล” ให้เหมือนกัน



สำนักงานกวีรัฐมนตรี

okmd

